

REVISORSEXAMEN
Del II

December 2017

© Revisorsinspektionen 2017

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	1 december 2017
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del II
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.
- Svar ska vara avlämnade i nummerordning och referens ska lämnas till eventuella bilagor

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RN:s USB-minne, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

- 5 p – Mycket bra svar
- 4 p – Bra svar
- 3 p – Acceptabelt svar
- 2 p – Svar med vissa brister
- 1 p – Svar med stora brister
- 0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 4	Securities AB	Poäng
	Deluppgift 4.1	7
	Deluppgift 4.2	6
	Deluppgift 4.3	5
	Deluppgift 4.4	5
Summa		23

Uppgift 5	AB Hem Ljuva Hem	Poäng
	Deluppgift 5.1	5
	Deluppgift 5.2	5
	Deluppgift 5.3	4
	Deluppgift 5.4	5
	Deluppgift 5.5	8
Summa		27

Uppgift 6	Anläggningsutveckling AB	Poäng
	Deluppgift 6.1	5
	Deluppgift 6.2	5
	Deluppgift 6.3	5
	Deluppgift 6.4	5
	Deluppgift 6.5	5
Summa		25

Lycka till!

4. Securities AB (23 poäng)

Bakgrund

Fondbolaget Securities AB är ett moderbolag med fem dotterbolag. Moderbolaget är noterat på First North sedan 2009. De tre huvudägarna äger 57 % av bolaget och övrigt ägande är relativt spritt på ett hundratal aktieägare. Koncernen har historiskt sett tillämpat K3 men från och med den 1 januari 2017 tillämpas IFRS. Din byrå är vald som revisionsbyrå sedan räkenskapsåret 2010. Räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2017	2016	2015
Intäkter	687	530	482
Resultat före skatt	419	398	387
Summa tillgångar	1 035	911	873
Soliditet	98 %	97 %	97 %
Medelantal anställda	9	8	7

Deluppgift 4.1 (7 p)

Moderföretaget planerar för en notering på Nasdaq Stockholm under 2018. Som ett led i att förbättra den finansiella rapporteringen till investerare genomförde bolaget en övergång från K3 till IFRS per den 31 december 2016. Vid övergången redovisades goodwill i balansräkningen från ett företagsförvärv som skedde den 30 juni 2014 med 37,5 Mkr. Ursprunglig goodwill vid förvärvstidpunkten uppgick till 75 Mkr och nyttjandeperioden bestämdes till fem år, d.v.s. en avskrivning sker med 15 Mkr per år. Vid övergången till IFRS visade beräkningar att goodwill på 75 Mkr kunde försvaras.

Uppgift

- Redogör allmänt för vad en IFRS-övergång innebär för en koncern, vad som är viktiga delområden och vilka viktiga delar arbetet med en konvertering bör innehålla.
- Redogör för hur koncernens goodwill ska hanteras redovisningsmässigt vid övergången från K3 till IFRS.

Deluppgift 4.2 (6 p)

För att sprida sina risker har Securities under 2017 köpt 1,5 % av totalt utestående aktier i Clothing.Inc, ett engelskt bolag som är noterat på London Stock Exchange. Dessutom anskaffades 13 % av utestående aktier i Sweden Invest AB, ett onoterat svenskt bolag. Securities anser att det inte finns någon direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som kan ligga till grund för värdering av det onoterade innehavet.

Uppgift

Bosse som är ekonomichef frågar dig om lämplig värderingsmetod för att beräkna det redovisade värdet för de två investeringarna och ber dig också kortfattat beskriva upplysningskraven rörande värdering för respektive investering.

Deluppgift 4.3 (5 p)

Din byrå, med dig som påskrivande revisor, valdes på bolagsstämma i april 2011.

Uppgift

- a) Finns det några regler för hur länge du kan kvarstå på uppdraget och kan en annan auktoriserad revisor från samma byrå som dig i så fall efterträda dig om du skulle behöva rotera bort från uppdraget?
- b) Får din byrå upprätta bolagets inkomstdeklaration om bolaget noterar sig på Nasdaq Stockholm?

Deluppgift 4.4 (5 p)

För ett av de helägda dotterföretagen har du inte erhållit avrapportering från dotterbolagets revisor. Enligt den lokala revisorn slutade dotterbolagets ekonomichef strax efter balansdagen, vilket gjort att bokslutsarbetet blivit försenat. Detta har inneburit att dotterbolaget rapporterat till moderbolaget men revisionen har inte hunnit avslutas. Dotterbolagets tillgångar utgör ca 7 % av koncernens totala tillgångar. Eftersom dotterbolagets tillgångsmassa ökat relativt kraftigt under de två senaste åren har moderbolagets styrelse uttryckligen sagt att de ville att bolaget skulle ingå i koncerngranskningen. Efter att du fått ta del av resultat- och balansräkning diskuterar du året som gått med koncernens ekonomichef och du gör bedömningen att väsentliga förändringar mot föregående år är rimliga.

Uppgift

Du håller på att avsluta granskningen och funderar på hur du ska hantera att revisionen inte avslutats och avrapporterats för dotterbolaget och hur det påverkar din avrapportering. Redogör för ditt svar.

5. AB Hem Ljuva Hem (27 poäng)

Bakgrund

Bolaget driver en heminredningsbutik i Helsingborg. Ägare är tre systrar som sitter i styrelsen för bolaget. Förutom de tre systrarna har bolaget fem heltidsanställda och ett antal timanställda. Lönsamheten har under de senaste åren varit svag, då butiken fått ökad konkurrens från de större kedjorna i branschen.

Du har varit revisor i bolaget sedan 2012.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2017	2016	2015
Omsättning	20	20	21
Resultat före skatt	0,6	0,8	1,1
Summa tillgångar	10,2	9,8	9,7
Soliditet	14 %	13 %	12 %
Medelantal anställda	11	11	12

Bolagets räkenskapsår är kalenderår och bolaget tillämpar K2-regelverket.

Deluppgift 5.1 (5 p)

90 % av bolagets omsättning sker via försäljning i butik och betalning sker till största delen med kort och till resterande del med kontanter. Inför höstens granskning ska du ta fram ett program för granskning av bolagets kassarutiner och kontanthantering.

Uppgift

Redogör för vilka väsentliga granskningsåtgärder ett granskningsprogram för kassarutiner och kontanthantering bör innehålla.

Deluppgift 5.2 (5 p)

I samband med besöket under hösten får dina medarbetare på uppdraget erbjudande om att handla varor i butiken till den personalrabatt som alla bolagets anställda erbjuds. Den uppgår till 25 % på alla varor. Dina medarbetare är osäkra på om de får lov att utnyttja denna rabatt, så de frågar dig om vägledning.

Uppgift

Vad svarar du dina medarbetare på frågan om de får lov att utnyttja den erbjudna personalrabatten?

Deluppgift 5.3 (4 p)

Inventering av bolagets varulager sker den 2 januari 2018. Bolagets varulager uppgår till ca 5 Mkr och består av varor i butiken och i lagret som finns i samma hus som butiken. En av dina medarbetare ska närvara vid inventeringen och vill gärna ha instruktioner från dig inför besöket.

Uppgift

Vilka revisionsinsatser bör utföras i samband med besöket vid inventeringen och vad är syftet med de olika åtgärderna?

Deluppgift 5.4 (5 p)

Vid bokslutsgranskningen påträffar ni kostnader som uppstått i samband med att de tre systrarna med familjer varit på en heminredningsmessa i Milano. Kostnaderna består av flygresor, hyrbil, boende i familjerum på ett enkelt hotell, mässkostnader och en del restaurangbesök i samband med resan. Messan har pågått under torsdag-fredag och under tiden systrarna varit på messan har övriga familjemedlemmar turistat i Milano. Alla har sedan stannat kvar i Milano under lördag-söndag och åkt hem på söndag kväll. Bolaget har bokfört kostnaderna för de tre systrarna inkluderande deras flygresor, hela boendet och mässkostnader som avdragsgilla kostnader. Flygbiljetter för övriga familjemedlemmar, hyrbilskostnader samt alla restaurangnotor har bokförts som ej avdragsgilla kostnader.

Uppgift

Redogör för hur hanteringen av dessa kostnader bör ske skattemässigt.

Deluppgift 5.5 (8 p)

I april 2018 är det dags att avge revisionsberättelse för räkenskapsåret 2017. Du har följande omständigheter att ta ställning till:

- Under revisionen av 2017 års räkenskaper har ni noterat att bolaget rättat ett fel som avser ett fel i lagervärdet per 2016-12-31. Bolaget upptäckte i samband med årets bokslutsarbete en felsummering i lagerlistorna per 2016-12-31 som innebar att lagret var för högt redovisat med 500 Tkr. Detta fel har bokförts 2017 och innebär att bruttovinsten för 2017 är betydligt lägre än 2016.
- Till följd av den svaga likviditeten under tidig höst 2017 blev bolaget sen med betalningarna av moms, sociala avgifter och källskatt vid tre tillfällen. Dröjsmålet var 12, 8 respektive 5 dagar.

Uppgift

Redogör för dina överväganden och upprätta revisionsberättelse för bolaget.

6. Anläggningsutveckling AB (25 poäng)

Bakgrund

Det noterade bolaget Anläggningsutveckling AB tillverkar och säljer stora anläggningsmaskiner. Bolaget har varit verksamt i 90 år. Moderbolaget är sedan 30 år noterat på Nasdaq Stockholm, Mid Cap.

Du har varit bolagets revisor sedan årsstämman 2014.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2017	2016	2015
Omsättning	3 208	3 140	3 011
Resultat före skatt	462	400	408
Summa tillgångar	1 450	1 340	1 260
Soliditet	58 %	56 %	54 %
Medelantal anställda	3 400	3 310	3 150

Bolagets räkenskapsår är kalenderår. Koncernen tillämpar IFRS i sin koncernredovisning och moderbolaget tillämpar RFR 2.

Deluppgift 6.1 (5 p)

Moderbolagets balansräkning inkluderar utöver aktier i dotterbolag och intressebolag även en portfölj av noterade aktier i vilken bolaget placerat en del av likviditetsöverskottet.

Uppgift

Redogör för vilka väsentliga granskningsåtgärder som bör utföras avseende dessa innehav (dotterbolag, intressebolag samt noterade aktier i portföljen). Redogör även för hur dessa poster ska redovisas i moderbolagets balansräkning.

Deluppgift 6.2 (5 p)

Bolagets största ägare som representerar 60 % av kapitalet och rösterna anser att det inte ska beslutas om någon utdelning på kommande årsstämma. Näst största ägare är en utländsk fond som äger 10,5 % av kapitalet och rösterna i bolaget. Inför stämman 2018 har den näst största ägaren påkallat dels en utdelning, dels att en särskild granskare ska utses.

Uppgift

Redogör för vilka regler som gäller avseende utdelningen samt vilka möjligheter den näst största ägaren har att få genom sitt önskemål om en särskild granskare och vad detta i så fall innebär.

Deluppgift 6.3 (5 p)

Inför implementeringen av IFRS15 Intäkter från avtal med kunder får du frågan från bolagets ekonomichef hur IFRS15 kan komma att påverka bolagets intäktsredovisning.

Ekonomichefen har bland annat hört att vid tillämpning av IFRS15 brukar man prata om fem viktiga områden för att kunna bedöma hur och när en försäljning ska redovisas som intäkt.

Ekonomichefen tar som ett exempel att man kommer att sälja en maskin till en kund för 22 Mkr före rabatt och att det ingår ett serviceavtal som sträcker sig över 36 månader.

Serviceavtalet värderar bolaget till motsvarande 2,0 Mkr av försäljningssumman och överenskommen rabatt vid försäljningen är 10 %. Historiskt har bolaget redovisat hela intäkten vid försäljningstillfället.

Uppgift

Redogör dels för vilka de fem viktiga stegen är i IFRS15, dels hur den beskrivna försäljningstransaktionen bör redovisas i enlighet med IFRS15.

Deluppgift 6.4 (5 p)

Bolagets VD har precis varit på ett seminarium om de nya reglerna kring hållbarhetsrapportering. Bolaget har med anledning av detta, och för att vara ute i god tid, kallat dig till ett möte för att diskutera hur detta kommer påverka bolagets årsredovisning och upplysningar samt om hållbarhetsrapporten behöver granskas.

Uppgift

Redogör för vilka krav som gäller avseende den nya hållbarhetsrapporten.

Deluppgift 6.5 (5 p)

I samband med ett styrelsemöte i bolaget träffar du representanter för bolagets största ägare. Deras avsikt är att inom kort lägga ett bud på Anläggningsutveckling AB för att förvärva resterande aktier i bolaget och därefter avnotera bolaget från Nasdaq Stockholm. Dock är de osäkra på hur det går till att förvärva hela bolaget om det finns en minoritet kvar som kan visa sig vara ovilliga att sälja sina aktier.

Uppgift

Redogör för vilka regler som gäller i denna situation.